

ADALET AĞAOĞLU

(1929-)

Hayatı Çağdaş Türk Edebiyatına getirdiği yeni soluk ile farklı bir konumda değer bulan Adalet Ağaoğlu, kız lisesinin ardından gittiği Ankara Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdikten sonra Ankara Radyosu'nda çalışır. Yazı yazmaya 1946'da yerel bir gazetede yayınlanan tiyatro eleştirisi ile başlayan yazarın eserlerindeki biçimsel tekniğin farklı olması hemen fark edilerek kısa sürede başarıya ulaşır.

Başarıları Türk Edebiyatında ilk defa "The Reader's Encyclopedia of World Drama (1969) " yani "Okuyucu'nun Dünya Drama Ansiklopedisi'ne" girmeyi başaran kadın oyun yazarı olan Ağaoğlu, hayatına pek çok ödülü sığdıran çağdaş yazarlardan biridir. Çeşitli üniversitelerden fahri doktorluk alan yazarın eserlerinin bazıları İngilizce, Bulgarca, Slovakça gibi dillerde yayınlanır. Başlıca ödülleri;

- 1974 – "Üç Oyun " adlı oyunu ile TDK Tiyatro Ödülü
- 1975 – "Yüksek Gerilim" adlı hikâye kitabı ile Sait Faik Hikâye Armağanı
- 1979 – "Bir Düşün Gecesi" adlı romanı ile Sedat Simavi Edebiyat Ödülü
- 1980 – "Bir Düşün Gecesi" adlı romanı ile Orhan Kemal Roman Armağanı
- 1980 – "Bir Düşün Gecesi" adlı romanı ile Madaralı Roman Ödülü
- 1991 – "Çok Uzak Çok Yakın" adlı oyunu ile Türkiye İş Bankası Büyük Ödülü,
- 1992 – "Ruh Üşümesi" adlı romanı ile Lebon Kültür Merkezi Edebiyat Ödülü
- 1995 – Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat (Edebiyat) Büyük Ödülü
- 1997 – "Romantik Bir Viyana Yazı" adlı romanı ile Aydın Doğan Roman Ödülü

Eserleri Ağaoğlu, genel olarak eserlerinde, düşündürücü konuların yanısıra Türkiye'nin gerçekçi sosyal koşulları, cinsiyet algısı ve sosyal baskıların bireye etkisi gibi konulara yer verir. Tüketim ekonomisinin insanını, kendine yabancılaşan insanı, iç çelişkileri, doğu-batı arasında kalan insanı, bireysel uyumsuzlukları, devlerin sosyal durumunun etkisinde kalan insanı içsel haritası ile birlikte romanlarında karaktere dönüştüren yazar, değişik tarz arayışlarını da yazılarında veya kurgusunda belli eder. Ağaoğlu sadece konuyu anlatmak istemekle yetinmez yaşanan atmosfere okuyucuyu da çekmeyi hedefler.

Romanları

- 1973 – Ölmeye Yatmak
- 1976 – Fikrimin İnce Gülü
- 1979 – Bir Düşün Gecesi
- 1980 – Yazsonu
- 1984 – Üç Beş Kişi
- 1987 – Hayır...
- 1991 – Ruh Üşümesi
- 1993 – Romantik Bir Viyana Yazı
- 2014 – Dert Dinleme Uzmanı

Hikâyeleri ve Denemeleri

- 1974 – Yüksek Gerilim
- 1978 – Sessizliğin İlk Sesi
- 1982 – Hadi Gidelim
- 1997 – Hayatı Savunma Biçimleri
- 1986 – Geçerken (deneme)
- 1993 – Karşılaşmalar (deneme)
- 1996 – Başka Karşılaşmalar (deneme)
- 2002 – Öyle Kargaşada Böyle Karşılaşmalar (deneme)
- 2011 – Yeni Karşılaşmalar (deneme)

Tiyatro ve Radyo Oyunları

- 1953 – Bir Piyes Yazalım
- 1955 – Yaşamak
- 1964 – Evcilik Oyunu
- 1965 – Sınırlarda Aşk
- 1965 – Çatıdaki Çatlak
- 1967 – Tombala
- 1967 – Çatıdaki Çatlak
- 1970 – Sınırlarda Aşk-Kış-Barış
- 1973 – Üç Oyun: Bir Kahramanın Ölümü, Çıkış, Kozalar
- 1976 – Kendini Yazan Şarkı
- 1991 – Çok Uzak – Fazla Yakın
- 1992 – Duvar Öyküsü – Çocuklar ve Büyükler için Müzikli Danslı Oyun
- 2011 – Çağımızın Tellalı